

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **J. H.**, zastoupen Mgr. Václavem Čermákem, advokátem se sídlem Bulharská 66, Trutnov, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 11. 9. 2015, č. j. MSP-872/2012-LO-SP/41, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 3. 2017, č. j. 8 A 213/2015 - 42,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a řízení před městským soudem

[1] Dne 5. 10. 2012 Ministerstvo spravedlnosti zamítlo žalobcovu žádost ze dne 14. 7. 2012 o zápis do seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv.

[2] Nejprve ministr spravedlnosti zamítl žalobcův rozklad, žalobce však toto rozhodnutí napadl úspěšnou žalobou. Městský soud v Praze první rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení rozsudkem ze dne 15. 5. 2014, č. j. 8 A 16/2013 - 37, a to pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů. Konkrétně Městský soud v Praze

vytkl žalovanému, že se nevypořádal s námitkou týkající se stanoviska představenstva České advokátní komory (ČAK), výboru pro srovnávací přezkum právnického vzdělání získaného v zahraničí, které je v prvostupňovém rozhodnutí citováno pod čarou. Žalobce tvrdil, že by požadavky představenstva ČAK splňoval. Soud musel této námitce přisvědčit, neboť v napadeném rozhodnutí k této věci nepadla ani zmínka. V této souvislosti poukazoval žalobce na svá doplňující studia, avšak ani s touto námitkou se žalovaný nevypořádal.

[3] Ministr spravedlnosti tedy o rozkladu rozhodoval znovu, a to tak, že v záhlaví specifikovaným rozhodnutím potvrdil názor uvedený v prvostupňovém rozhodnutí. Uchazeč nespluje podmínku vysokoškolského vzdělání v souladu s ustanovením § 35b odst. 1 písm. c) bod 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění platném do 31. 12. 2013 (dále jen „zákon o rozhodčím řízení“).

[4] Žalobce podruhé brojil proti rozhodnutí ministra žalobou podanou k Městskému soudu v Praze, který však tentokrát žalobu zamítl. Podle městského soudu vzdělání žalobce na vysoké škole ve Slovenské republice nesplňuje podmínku uvedenou v ustanovení § 35b odst. 1 písm. c) bod 2 zákona o rozhodčím řízení v rozhodném znění, neboť se jednalo pouze o dvouleté právnické studium, byť magisterského typu. Všechny čtyři právnické fakulty v České republice bezvýjimečně poskytují vzdělání v oboru právo v pětiletém magisterském studijním programu. Žalobce tedy nesplnil základní předpoklad získání vysokoškolského vzdělání v pětiletém magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole. Podle městského soudu žalovaný správně poukázal na skutečnost, že bakalářské studium absolvoval žalobce ve studijním programu bankovnictví ve studijním oboru Právní administrativa v podnikatelské sféře, Bankovního institutu, Vysoká škola Praha. Tento studijní obor neodpovídal požadavkům vzdělání v oboru právo, uvedeným v zákoně o rozhodčím řízení.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[5] Proti rozsudku městského soudu brojí stěžovatel včas podanou kasační stížností z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 120/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.).

[6] Stěžovatel v kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že na slovenské vysoké škole ve Sládkovičove je možné absolvovat bakalářský a poté pokračující magisterský program v oboru právo. Koncepcí vysokoškolského studia rozděleného na základní (bakalářské) studium a na něj navazující studium magisterské je ostatně v podstatném rozsahu aplikována též v České republice. Rozhodující je přitom skutečný obsah absolvovaného studia, a nikoli formální označení příslušného studijního programu Stěžovatel se proto domnívá, že jím absolvované vzdělání je srovnatelné s pětiletým magisterským programem v oboru právo v České republice. Stěžovatel namítal, že některá právní odvětví (například pracovní právo a právo sociálního zabezpečení) byla dokonce probírána podstatně důkladněji, o souvisejících mimoprávních disciplínách ani nemluvě. Skutečnost, že jak stěžovatelovo bakalářské, tak navazující magisterské studium probíhalo jako kombinované (tedy dálkově), není na závadu. Forma studia o úrovni dosaženého vzdělání nevypovídá.

[7] Postup městského soudu srovnávající výhradně dvouleté navazující magisterské studium žalobce na Slovensku s pětiletým magisterským studiem v České republice je nesprávný a nelze jej označit ani za unijně konformní postup. Stěžovatel se dovolával závěrů vyslovených v nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 443/16 ze dne 25. 10. 2016 a navazující rozsudek kasačního soudu ze dne 8. 12. 2016, č. j. 9 As 140/2016 - 46.

[8] Stěžovatel podle městského soudu nijak nedoložil, že by vysoká škola ve Sládkovičove požívala renomé obdobného polské vysoké školy, na které odkazoval Ústavní soud ve věci sp. zn. II. ÚS 443/16. Stěžovatel však městským soudem nebyl k případnému doložení této skutečnosti vyzván. Městský soud pochybil, když při hodnocení kvalifikačních předpokladů stěžovatele pro výkon rozhodce nepřihlédl k jeho dovednostem i získané praxi.
[9] Rozsudek je nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soud při popisu skutkového stavu věci uvedl doklady, jimiž stěžovatel prokazoval splnění nezbytných kvalifikačních předpokladů (viz strana 4 napadeného rozsudku), v jejich výčtu však zcela chybí předložené přehledy o dřívějším studiu v České republice, konkrétně přehled o prospěchu na Právnické fakulty MUNI v Brně a přehled o vykonaných zkouškách na Právnické fakulty UPOL v Olomouci. To, že městský soud k těmto dokladům nepřihlédl, resp. že se s nimi nijak v napadeném rozsudku nevypořádal, tak podle názoru žalobce mohlo mít za následek nezákonnost rozhodnutí městského soudu o věci samé.

[10] Žalovaný ve svém vyjádření setrval na své dosavadní argumentaci a ztotožnil se s rozsudkem městského soudu.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[11] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[12] Kasační stížnosti není důvodná.

[13] Nejprve Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení přezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, ke kterému je povinen podle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez námitky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Stěžovatel v kasační stížnosti namítá, že se městský soud nijak nevypořádal s jím doloženými doklady, konkrétně o prospěchu v případě dvou neúspěšných studií na právnických fakultách v České republice.

[14] Napadený rozsudek městského soudu odpovídá požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu na jeho přezkoumatelnost (srov. např. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245, ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64). Městský soud vyložil, proč považoval žalobu za nedůvodnou,

vypořádal se se všemi žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací. Nepochybil, když se v rámci věcného vypořádání zaměřil na vysvětlení klíčových důvodů, ze kterých právní názor stěžovatele nemohl obstát (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 30. 4. 2009 č. j. 9 Afs 70/2008 - 130). Z odůvodnění rozsudku je jasně patrné, jakým způsobem (byť implicitně) námitku stěžovatele vypořádal. Úkolem soudu je vypořádat se s obsahem a smyslem žalobní argumentace, nikoliv odpovědět na každou jednotlivou dílčí žalobní námitku. Městský soud této povinnosti v nyní projednávané věci dostál.

[15] Městský soud se stěžovateli pokusil ozřejmit, z jakých důvodů nelze stěžovatele zapsat do seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory. Podle § 35a odst. 1 zákona o rozhodčím řízení, ve znění platném do 31. 12. 2013, *Ministerstvo vede seznam rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv.* Podle § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení, ve znění platném do 31. 12. 2013, *Ministerstvo na žádost do seznamu rozhodců zapíše fyzickou osobu, která získala vysokoškolské vzdělání o oboru právo studiem na vysoké škole 1. v magisterském studijním programu studiem na vysoké škole v České republice, nebo 2. v zahraničí, pokud je takové vzdělání v České republice uznáváno za rovnocenné vzdělání uvedenému v bodě 1 na základě mezinárodní smlouvy, kterou je Česká republika vázána, anebo pokud takové vzdělání bylo uznáno podle zvláštního právního předpisu, a současně takové vzdělání odpovídá obsahem a rozsahem obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice* [zvýraznění doplněno NSS]. S účinností novely 258/2016 Sb., již spory ze smluv, které se spotřebiteli uzavírá podnikatel, nelze nadále řešit podle zákona o rozhodčím řízení (tj. od 1. 12. 2016).

[16] V nyní projednávaném případě stěžovatel doložil žalovanému v řízení o zápisu do seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory: (i) diplom z Fakulty práva Janka Jesenského, slovenské soukromé Vysoké školy v Sládkovičove, o absolvování druhého stupně ve studijním programu právo a (ii) diplom z Bankovního institutu soukromé Vysoká školy v Praze, o absolvování bakalářského studijního programu Bankovnictví ve studijním oboru Právní administrativa v podnikatelské sféře. Dále pak (iii) osvědčení zmíněného Bankovního institutu o absolvování kurzů Nový občanský zákoník v rozsahu šestnácti hodin a Zákon o obchodních korporacích v rozsahu osmi hodin. Stěžovatel rovněž doložil (iv) potvrzení o zaměstnání na základě pracovní smlouvy jako asistent advokáta.

[17] Podstatné přitom je, že stěžovatelem absolvované studium **ani ve svém souhrnu** neodpovídá požadavkům magisterského studia v oboru právo v České republice. Na tomto závěru nic nemohly změnit ani dovednosti získané stěžovatelem v průběhu praxe v advokátní kanceláři. Stěžovatel totiž absolvoval bakalářské studium v oboru právní administrativa v podnikatelské sféře a teprve poté pokračující magisterské studium v oboru právo, čímž nelze považovat podmínku vymezenou v § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení za splněnou.

[18] Stěžovatel v žalobě, jakož i kasační stížnosti argumentoval tím, že rozdělení pětiletého studia na bakalářské a (pokračující) magisterské je v zahraniční (zejména západní) akademické sféře obvyklé. Stejně tak v České republice většina oborů, vyjma

lékařství a práva, dělí studijní program na bakalářský a pokračující magisterský. Jakkoliv lze dát stěžovateli v této věci za pravdu, v nyní projednávaném případě je klíčová skutečnost, že stěžovatel neabsolvoval oba programy zaměřené na právo tak, aby tyto programy následně ve svém souhrnu odpovídaly magisterskému studijnímu programu, který lze v oboru právo v České republice absolvovat.

[19] Kasační soud se proto ztotožnil s městským soudem, že stěžovatel podmínky pro zápis do seznamu rozhodců pro spotřebitelské spory [vymezené § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení] nesplňoval. K tomu Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že rovněž na veřejné vysoké škole v České republice lze absolvovat bakalářský program zaměřený na některou z právních specializací (například přímo Právnická fakulta Masarykovy univerzity umožňuje absolvovat bakalářské studium s právní specializací v programu Vyšší justiční úředník, Mezinárodněprávní obchodní studia, Obchodněprávní studia a dále studijní program v oboru Veřejná správa). Ani absolvování těchto bakalářských programů, namísto Bankovního institutu soukromé Vysoká školy v Praze, by ovšem stěžovatele dle rozhodné úpravy neopravňovalo k zápisu do seznamu rozhodců.

[20] Městský soud skutečně nemohl činit jinak, než že porovnal magisterské studium v oboru právo v České republice s pokračujícím magisterským studiem stěžovatele. Podmínku § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení nebylo možno *de facto* obcházet tím, že by stěžovatel nejprve absolvoval ekonomický program (byť specializovaný na právo) a teprve poté využil prostupnosti oborů u některé ze zahraničních fakult. Pokud by na slovenské univerzitě absolvoval jak bakalářský, tak navazující magisterský program právě v požadovaném oboru právo, podmínku podle § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení by nepochybně splňoval.

[21] Stěžovatel po celou dobu soudního řízení namítá, že Ústavní soud, jakož i kasační soud již účastníkům v obdobné situaci vyhověly. Na tyto námitky však stěžovateli uspokojivě odpověděl již městský soud. Kasační soud k tomu toliko dodává, že v případě nálezu Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 443/16 ze dne 25. 10. 2016, týkajícího se splněný podmínky absolvovaného studia pro vstup do ČAK, stěžovatel absolvoval magisterský studijní program v oboru právo na právnické fakultě zahraniční (polské) univerzity. Jak již bylo výše uvedeno [20], pokud by stěžovatel absolvoval na Slovensku (pětiletý) magisterský program v oboru právo nebo bakalářský a poté navazující magisterský program (oba v oboru právo), podmínky § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení by nepochybně splňoval. Z těchto důvodů je případ stěžovatele od namítané judikatury Ústavního soudu zcela odlišný a právní závěry v nálezu vyslovené nejsou v této věci přiléhavé.

[22] Městský soud v této souvislosti ve svém rozsudku zmínil, že vysoká škola ve Sládkovičove nepožívá renomé Jagellonské univerzity (jež bylo Ústavním soudem v tehdy projednávané věci zdůrazňováno). Městský soud nepochybil, když stěžovatele nevyzval k doložení této skutečnosti. Předně, městský soud na tomto argumentu nepostavil odmítnutí citovaného nálezu v této věci, i kdyby tak ovšem učinil, je právě povinností stěžovatele spolu s žalobou označit důkazy, které k prokázání svých tvrzení navrhuje provést. Související námitka, že některá právní odvětví byla ve Sládkovičove probírána dokonce podstatně důkladněji, než je na právnických fakultách v České

republice obvyklé, je rovněž podle kasačního soudu toliko spekulativní a především nijak nesouvisí se zákonnou podmínkou vymezenou § 35b odst. 1 písm. c) zákona o rozhodčím řízení.

[23] Co se týče namítaného rozsudku kasačního soudu ze dne 8. 12. 2016, č. j. 9 As 140/2016 - 46, tentokrát týkajícího se přímo zápisu do seznamu rozhodců, v tehdy projednávané věci stěžovatel prokázal získání vysokoškolského vzdělání v magisterském (pětiletém) studijním programu právo na Právnické fakultě Univerzity Komenského v Bratislavě (viz bod 2 uvedeného rozhodnutí). Závěr žalovaného, že rozsah tohoto absolvovaného vzdělání neodpovídá obecnému vzdělání, které lze získat v magisterském studijním programu v oboru právo na vysoké škole v České republice, byl tudíž nesprávný. S ohledem na rozdílný rozsah zahraničního studia je rovněž tato judikatura v nyní projednávané věci nepřípadná.

IV. Závěr a náklady řízení

[24] Nejvyšší správní soud dospěl vzhledem ke shora uvedenému k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji na základě § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[25] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s ř. s.). Žalovaný sice ve věci úspěch měl, podle obsahu spisu mu však nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, ani žádné v průběhu řízení neuplatnil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. března 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu